

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

การทบทวนมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ (8 ระดับ) ครั้งที่ 1/2566

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

-

4. ข้อมูลเบื้องต้น

ผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทยเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยมือ ซึ่งมีคุณค่าและมีเอกลักษณ์ของความเป็นไทยโดยเฉพาะ

ในการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทยด้วยการเพิ่มการออกแบบและความคิดสร้างสรรค์ให้ผลิตภัณฑ์เพื่อให้สินค้าเข้าไปอยู่ในใจของผู้บริโภค

ดังนั้นมาตรฐานผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

ครั้งที่ 1/2566

6. ครั้งที่

-

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

สาขางานผ้าทอ

อาชีพผู้ผลิตผ้าทอเทคนิคยกมุก ระดับ 6

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

-

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
0155	ออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก
0156	เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคยกมุกและแบบที่กำหนด
0157	เก็บลายผ้ายกมุกตามลวดลายที่กำหนด
0158	จัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคยกมุกที่กำหนด
0159	ตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุกและแบบที่กำหนด

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน สาขางานผ้าทอ อาชีพผู้ผลิตผ้าทอเทคนิคยกมุก ระดับ 6

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

ผู้ที่ได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพของอาชีพผู้ผลิตผ้าทอเทคนิคยกมุก ระดับ 6 นี้ ต้องมีทักษะและความรู้

ในการเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก

ออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก เลือกใช้ขนาดของเส้นพุ่งและยืนได้เหมาะสมกับแบบ และเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ

ตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียม และเข้าใจลวดลายผ้าทอยกมุกจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ เก็บลายผ้ายกมุกตามลวดลาย

ตรวจสอบความถูกต้องของการเตรียมลายผ้ายกมุก และปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า

ตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้า รวมทั้งการตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

และตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

ผู้ที่ขอเข้าสู่การประเมินคุณวุฒิวิชาชีพต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- 1. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี บริบูรณ์ ณ วันที่ยื่นใบคำร้องขอสมัคร
- 2. ผู้ที่จะได้รับคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้ผลิตผ้าทอเทคนิคยกมุก ระดับ 6 ต้องมีประสบการณ์ทำงานด้านผ้าทอตามหน่วยสมรรถนะและมีผลงานมาแสดง

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

-

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

บุคคลในกลุ่มสาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานพื้นบ้านและศิลปหัตถกรรม สาขาผลิตผ้าทอ

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 0155 ออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก
- 0156 เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคยกมุกและแบบที่กำหนด
- 0157 เก็บลายผ้ายกมุกตามลวดลายที่กำหนด
- 0158 จัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคยกมุกที่กำหนด
- 0159 ตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุกและแบบที่กำหนด

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 21/09/2566

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
ผลิตงานศิลปหัตถกรรมเพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยให้มีมาตรฐานสู่ความเป็นเลิศ	01	ผลิตผ้าทอเพื่อการอนุรักษ์และศิลปะร่วมสมัย	015	เทคนิคยกมุก

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 21/09/2566

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
015	เทคนิคยกมุก	0155	ออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก	01551	เตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก
				01552	ออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก
				01553	เลือกใช้ขนาดของเส้นพุ่งและเส้นยืนได้เหมาะสมกับแบบ
		0156	เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคยกมุกและแบบที่กำหนด	01561	เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ
		0157	เก็บลายผ้ายกมุกตามลวดลายที่กำหนด	01562	ตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะเตรียม
				01571	เข้าใจลวดลายผ้ายกมุกจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ
				01572	เก็บลายผ้ายกมุกตามลวดลาย
		0158	จัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคยกมุกที่กำหนด	01573	ตรวจสอบความถูกต้องของการเตรียมผ้ายกมุก
				01581	ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า
				01582	ตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้า
		0159	ตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุกและแบบที่กำหนด	01591	ตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด
				01592	ตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0155
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก โดยสามารถเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก และออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก และเลือกใช้ขนาดของเส้นพุ่งและยืนได้เหมาะสมกับแบบได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01551 เตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก	1. เตรียมวัสดุที่ใช้ในการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอด้วยเทคนิคยกมุกเตรียมได้ถูกต้องครบถ้วน 2. เตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอด้วยเทคนิคยกมุก เตรียมได้ถูกต้องครบถ้วน	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01552 ออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก	1. จัดเตรียมเส้นยืนและเส้นพุ่ง ร่างแบบได้สัดส่วนถูกต้องตรงตามแบบที่ต้องการผลิต 2. จัดเตรียมเส้นยืนและเส้นพุ่ง กำหนดการลงสี ได้สัดส่วนถูกต้องตรงตามแบบที่ต้องการผลิต 3. สามารถออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุกและตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปผลิต	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01553 เลือกใช้ขนาดของเส้นพุ่งและยืนได้เหมาะสมกับแบบ	1. เลือกใช้ขนาดและความถี่ของเส้นยืนได้เหมาะสม 2. เลือกใช้ขนาดและความถี่ของเส้นพุ่งได้เหมาะสม	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก
2. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ประเภทของวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ
2. การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก
3. การออกแบบโครงสร้างและลวดลายลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก
4. โครงสร้างผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก
5. หลักการออกแบบศิลปะสิ่งทอ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการทอผ้าด้วยเทคนิคยกมุก และ/หรือ
2. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากร สถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินการออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่องานรวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุกได้เหมาะสมถูกต้องครบถ้วนกับการใช้งาน
2. ออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก โดยออกแบบลวดลายสำหรับเทคนิคการทอประกอบด้วยวิธีการออกแบบที่มีการเพิ่มชุดเส้นด้ายยืนพิเศษเพื่อให้เกิดลวดลายบนพื้นตาม

ความยาวของผืนผ้า ซึ่งมีสีเดียวหรือหลายสีก็ได้ตลอดตามแนวด้ายยืน อาจสอดแทรกด้วยเส้นไหมหรือด้นสีต่างๆ

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

-

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0156
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคยกและแบบที่กำหนด
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคยกและแบบที่กำหนด โดยสามารถเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ และตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียมได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01561 เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ	1. เตรียมเส้นยืน กรอเข้าหลอด เดินเส้นยืน ได้ถูกต้องครบถ้วนตามลำดับสีและลวดลาย 2. เก็บหรือร้อยตะกั่วได้ถูกต้องครบถ้วนตามลำดับสีและลวดลาย	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01562 ตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียม	1. ตรวจสอบคุณลักษณะของเส้นยืนที่เตรียมไว้ได้อย่างถูกต้อง 2. ตรวจสอบจำนวนและความยาวเส้นยืน ได้ถูกต้อง	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ
2. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียม

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. กี่ทอผ้าด้วยมือและอุปกรณ์การดูแลรักษา
2. ชนิดเส้นใยและขนาดเส้นด้าย
3. ขั้นตอนและวิธีการเตรียมเส้นพุ่งสำหรับผลิตผ้าทอด้วยเทคนิคยก
4. ขั้นตอนและวิธีการตรวจสอบการเตรียมเส้นพุ่งสำหรับผลิตผ้าทอด้วยเทคนิคยก

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการทอผ้าด้วยเทคนิคยกมุก และ/หรือ
2. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากร สถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับการเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบที่กำหนด

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติตามเกี่ยวกับการเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติตามเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียม

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. เตรียมเส้นยืนบนกี่ทอผ้าที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุกได้อย่างถูกต้องครบถ้วนตามขั้นตอนขึ้นอยู่กับกระบวนการเตรียมเส้นยืนของแต่ละท้องถิ่นประกอบด้วย

- 1.1 ลงแป้เส้นยืน
- 1.2 กรอเข้าหลอด
- 1.3 เดินเส้นยืน
- 1.4 ร้อยพันหวี
- 1.5 สืบหูก/ต่อเส้นยืน
- 1.6 หวีและม้วนเส้นยืน
- 1.7 เก็บตะกอ

2. ตรวจสอบเตรียมกี่ทอผ้าได้ถูกต้องครบถ้วนตามขั้นตอนพร้อมใช้งานสำหรับการผลิตผ้าทอด้วยเทคนิคยกมุก

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

-

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0157
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เก็บลายผ้ายกมุกตามลวดลายที่กำหนด
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการเก็บลายผ้ายกมุกตามลวดลายที่กำหนด

โดยสามารถเข้าใจลวดลายผ้าทอยกมุกจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ และเก็บลายผ้ายกมุกตามลวดลาย และตรวจสอบความถูกต้องของการเตรียมลายผ้ายกมุกได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01571 เข้าใจลวดลายผ้าทอยกมุกจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ	1. สามารถเข้าใจลวดลายผ้า อธิบายลักษณะ องค์ประกอบได้อย่างถูกต้อง 2. อธิบายกระบวนการเตรียมการทอผ้าตามลวดลายได้	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01572 เก็บลายผ้ายกมุกตามลวดลาย	1. สามารถเตรียมอุปกรณ์เก็บลายผ้าหรือทำตะกอยกมุกตามแบบได้ถูกต้อง 2. สามารถปฏิบัติการเก็บลายผ้าหรือทำตะกอยกมุกตามแบบได้ถูกต้อง	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01573 ตรวจสอบความถูกต้องของการเตรียมลายผ้ายกมุก	1. สามารถตรวจสอบความถูกต้องของการเก็บลายผ้าหรือทำตะกอยกมุกได้ 2. สามารถตรวจสอบความถูกต้องของผูกเท้าเหยียบได้	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการเก็บลายผ้ายกมุกตามลวดลาย
2. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของการเตรียมลายผ้ายกมุก

(ข) ความต้องการด้านความรู้

เข้าใจลวดลายผ้าทอยกมุกจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการทอผ้าด้วยเทคนิคยกมุก และ/หรือ
2. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากร สถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับการเก็บลายผ้ายกมุกตามลวดลายที่กำหนด

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องเข้าใจลวดลายผ้าทอยกมุกจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ
2. ผู้เข้ารับการประเมินต้องปฏิบัติตามการเก็บลายผ้ายกมุกตามลวดลาย

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

ประเมินเกี่ยวกับการเก็บลายผ้ายกมุกตามลวดลายที่กำหนด

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

-

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0158
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ จัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคยกมุกที่กำหนด
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการจัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคยกมุกที่กำหนด โดยสามารถปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า และตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้าได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01581 ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า	1. สามารถกำหนดขั้นตอนการทำงานได้อย่างเหมาะสม 2. ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้าได้อย่างถูกต้อง	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01582 ตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้า	1. สามารถระบุเกณฑ์ในการตรวจสอบได้ 2. ตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้าได้อย่างถูกต้อง	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า
2. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้า

(ข) ความต้องการด้านความรู้

ขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการทอผ้าด้วยเทคนิคยกมุก และ/หรือ
2. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากร สถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับการจัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคการทอผ้าที่กำหนด

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติตามการปฏิบัติงานเกี่ยวกับปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติตามการปฏิบัติงานเกี่ยวกับตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้า

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

สามารถปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

-

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ0159
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุกและแบบที่กำหนด
3. ทบทวนครั้งที่1 / 2566
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)
ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)
หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุกและแบบที่กำหนด โดยสามารถตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด และตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนดได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)
กลุ่มอาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)
-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)
-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01591 ตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด	1. ผลิตผ้าทอได้ถูกต้อง สมบูรณ์ตามคุณลักษณะที่กำหนด 2. ผลิตผ้าทอได้ถูกต้อง สมบูรณ์ตามรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01592 ตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด	1. ขนาดของผ้าทอ ทดสอบความถูกต้อง ด้วยอุปกรณ์การวัดที่ได้มาตรฐาน 2. ลักษณะทั่วไปของผ้า ตรวจสอบอย่างถูกต้องครบถ้วนตามเทคนิคและแบบที่กำหนด	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)
-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด
2. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. โครงสร้างผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก
2. ลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุก
3. ขั้นตอนและวิธีการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอด้วยเทคนิคยกมุก

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการทอผ้าด้วยเทคนิคยกมุก และ/หรือ
2. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากร สถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การตรวจสอบคุณลักษณะทั่วไปของผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุกประกอบด้วยโครงสร้างผ้า หน้ากว้างผ้า ความยาวผ้า ริมผ้า สี และความต่อเนื่องของลวดลายผ้า
2. การตรวจสอบคุณภาพผ้าทอด้วยเทคนิคยกมุกประกอบด้วย
 - เอกลักษณะเฉพาะของผ้าทอด้วยเทคนิคยกมุก ต้องมีลักษณะเฉพาะของผ้าทอยกมุกคือ ผ้าทอที่มีลวดลายที่ใช้เทคนิคการทอ โดยการเพิ่มชุดเส้นยืนพิเศษ เพื่อให้เกิดลวดลายบนพื้นตามความยาวของผืนผ้าซึ่งมีสีเดียวหรือหลายสีก็ได้ตลอดตามแนวด้ายยืน อาจสอดแทรกด้วยเส้นไหมหรือด้นสีต่างๆ
 - ลักษณะทั่วไปของผ้าทอต้องสะอาดและอยู่ในสภาพเรียบร้อยตลอดทั้งผืน ลวดลายเด่นมีความสม่ำเสมอตลอดผืน
3. ขั้นตอนและวิธีการตรวจสอบคุณลักษณะผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกมุกต้องระบุรายละเอียดระดับคุณภาพที่สามารถยอมรับได้เช่น ดำหนิ สี หน้าผ้า ความยาวผ้า ฯลฯ

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

-

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน